

Regeringsrätten

RÄTTSFALL

Efterlikvid från producentförening: beskattningsår

Besvär av lantbrukaren L. angående inkomsttaxering år 1946. — PN taxerade L. för bl. a. mjölklikvid för december 1945 och producentbidrag för sista kvartalet 1945, som L. uppburit först den 15/1 1946 och som L. själv därför icke ansåg hänförliga till beskattningsåret 1945. KR: ej ändring. TI upplyste, att PN bestämt gränsen för efterlikvider som skulle hänföras till föregående beskattningsår till mitten av januari. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 12/3 1953.)

Anm.: Jämför RÅ 1946 not. 1031, där RR förklarade av skattskyldig den 20/1 1943 uppbyren likvid för under december 1942 levererad mjölk »icke bort mot klagandens bestridande tagas till beskattning år 1943.»

Inköp av skördetröska

Besvär av TI angående lantbrukaren E:s inkomsttaxering år 1947. — E. anskaffade under år 1946 en ny skördetröska. Som vederlag lämnades dels kontant 7.188 kr, dels ock en självbin-

dare, värderad till 625 kr. E. hade förut å sin jordbruksfastighet haft två självbindare, varav den ena alltså ingått i vederlaget för skördetröskan, och ett 29 år gammalt tröskverk, som enligt E. haft endast skrotvärde.

E. yrkade avdrag för inköpet av skördetröskan med 7.188 kr. TN vägrade avdraget. TO upplyste, att de gamla tröskverket funnits kvar på gården och använts i större utsträckning än den nya skördetröskan. PN: ej ändring. KR medgav avdrag med 7.188 kr. TI anförde hos RR, att skördetröskan ej helt kunde ersätta självbindare och tröskverk. Presumtionen vore för att skördetröskan anskaffats mera i syfte att rationalisera jordbruksdriften än för att ersätta förslitna äldre maskiner. RR förklarade med hänsyn till i målet upplysta förhållanden E:s utgift för inköp av skördetröskan till ett belopp av högst 5.000 kr hava utgjort ersättningsanskaffning. (RR:s utslag den 9/2 1953.)

Anm.: Jämför denna tidskrift innevarande årgång s. 65.

Ersättning för skada å jordbruksfastighet genom förorening av vattendrag

Besvär av godsägaren L. angående inkomsttaxering år 1948. — L. uppbar under 1947 ersättning av staden S. för skador som åsamkats hans jordbruksfastighet genom kloakvatten som utsläppts i ett vattendrag med tillhoppa 2.722 kr — varifrån dock avgick advokatkostnader med 10 procent — enligt följande: åvattnet odugligt för hushållet 401 kr, försvårad isupptagning 110 kr, minskad mjölkproduktion 1.320 kr, badplats 11 kr, utrotning av kräft- och fiskbestånd 550 kr samt stank 330 kr. PN beskattade hela ersättningen, efter avdrag för advokatkostnaderna utgörande 2.450 kr. KR: ej ändring. RR förklarade emellertid, att med hänsyn till omständigheterna i målet den av L. uppburna skadeersättningen allenast till ett belopp av 1.287 kr, motsvarande ersättning för försvårad isupptagning och minskad mjölkproduktion efter avdrag för därå belöpande rättegångskostnader (10 procent)), kunde anses hava utgjort för L. skattepliktig intäkt. (RR:s utslag den 19/2 1953.)

Personalkostnader m. m.

Besvär av Rockhammars Bruks Aktiebolag angående inkomsttaxering år 1948. — PN förvägrade bolaget ett med 12.500 kr yrkat avdrag för avskrivning av bostadslån, som lämnats hos bolaget anställda arbetare. Vidare förvägrade PN bolaget ett med 3.500 kr yrkat avdrag, avseende en tomt, som kostnadsfritt överlämnats till kommunen såsom bidrag för uppförande av ett pensionärshem, vilket

skulle inrymma 8 bostadslägenheter, av vilka 6 skulle få disponeras av personer, som varit anställda en längre tid vid bruket. KR: ej ändring. RR medgav avdrag för beloppet 3.500 kr, enär ifrågavarande bidrag till kommunen finge anses utgöra för bolaget avdragsgill omkostnad i dess rörelse. Däremot ogillades bolagets talan beträffande avskrivningen av bostadslånen, enär ej visats att dessa voro osäkra. (RR:s utslag den 6/3 1953.)

Kostnader för planerad rörelse.

Besvär av advokaten H. angående inkomsttaxering år 1948. — H. hade jämte några andra personer för ett under bildning varande aktiebolag anställt en ingenjör E. såsom fabrikschef och teknisk ledare för en läkemedelsfabrik, som planerats av bolaget, mot en årslön av 30.000 kr. På grund av vägrat byggnadstillstånd hade emellertid projektet förfallit och bolagsbildningen kom ej till stånd. Av den under 1947 till E. utbetalda lönen hade H. erlagt 2.014 kr. H. yrkade avdrag härför såsom för förlust å rörelse. Avdraget vägrades av samtliga instanser. (RR:s utslag den 9/2 1953.)

Levnadskostnader

Besvär av mureriarbetaren S. angående inkomsttaxering år 1949. — S., vilken var ogift och anställd hos Skånska Cementgjuteriet och vilken förutom lön erhållit dagtraktamente för 322 resdagar med 2.609 kr (något mer än 8 kr per dag), yrkade hos TN avdrag för fördyrade levnadskostnader med samma belopp som traktamentet. TN medgav avdrag med 1.288 kr, motsvarande 4 kr för dag. Hos PN anförde

S., att han av sin arbetsgivare beordrades från den ena arbetsplatsen till den andra, där arbetet ofta varade blott 14 dagar eller kortare tid. Under sådana förhållanden hade han icke tillfälle att hyra bostad utan måste taga in på hotell eller rum för resande. Utgiften enbart härför uppginge till 6 à 7 kr för dag. Skulle S. få ett hyresrum finge han betala för månad i förskott 60 à 70 kr. Av denna summa återfinge han ej något om han beordrades till annan arbetsplats efter 8—14 dagar. Det utbetalade dagtraktamentet åtgången helt till fördyrade levnadskostnader. På förfrågan upplyste S., att han under 1948 varit förlagd på fem olika platser inom landet under tider varierande mellan 1—3 månader. TI anförde, att S. såsom ogift i princip icke vore berättigad till avdrag för fördyrade levnadskostnader. Med hänsyn till att han ägde en fastighet i O. och beskattats för värdet av hyresfri bostad samtidigt som han på grund av sin anställning haft att bekosta hyra på annat håll syntes S. dock berättigad till visst avdrag för dubbelhyra. TI föreslog därför ett till 644 kr nedsatt avdrag (322×2). PN taxerade S. i enlighet med TI:s förslag. KR fastställde TN:s beslut. RR ansåg S. med hänsyn till i målet upplysta omständigheter berättigad till avdrag för fördyrade levnadskostnader med hela det uppburna dagtraktamentet 2.609 kr. (RR:s utslag den 12/2 1953.)

Inbesparade levnadskostnader

Besvär av direktören S. angående inkomsttaxering år 1945. — S., som uppgav inkomst av tjänst till ett belopp av 75.689 kr och som från två bolag i

vilka han var verkställande direktör och ägde mindre aktieposter, hade från dessa bolag uppburit ersättning för representationsmåltider mot företeende av restaurantnotor med 7.023 kr. Av detta belopp upptog TN och PN till beskattning 3.000 kr såsom avseende privata levnadskostnader. KR: ej ändring. RR nedsatte värdet av ifrågavarande förmåner av fria luncher och middagar till 2.000 kr. (RR:s utslag den 20/2 1953.)

Avdrag för fördyrade levnadskostnader under kurs för utbildning

Besvär av TI angående vägarbetaren K:s inkomsttaxering år 1946. — K. deltog sommaren 1945 i en av Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen och Statens Arbetsmarknadskommission anordnad kurs för utbildning av teknisk ledningspersonal vid vissa anläggningsarbeten. Kursen omfattade förutom teoretisk utbildning per korrespondens bl. a. praktiska tillämpningsövningar vid kommissionens arbetsplats å Stigamodalsvägen i B. socken under tiden 11/6—1/9 1945. Under denna tid utbetalades genom kommissionens försorg avlöning till K. enligt då gällande kollektivavtal för vägunderhållsarbeten 670 kr. I sin deklaration upptog K. detta belopp samt tillgodoförde sig avdrag för fördyrade levnadskostnader under ifrågavarande tid, 82 dagar, med 205 kr. PN vägrade avdraget såsom avseende tjänstgöring å hemorten. Hos KR bestred K. att inkomsten resp. avdraget i fråga hänförde sig till arbete å hemorten. K. upplyste att han fått hyra bostad och äta på matservering vid arbetsplatsen och att hans familj bott å annan ort.

KR medgav avdraget. Häröver klade TI, vilken anförde bl. a.: Även om K. genom kursanordnarnas försorg åtnjutit ersättning svarande mot lönen, torde avdragsrätt icke föreligga för de merkostnader, som föranletts av att kursen varit anordnad å annan ort än K:s hemort. Kursen har nämligen avsett att bibringa deltagarna högre kompetens och bör förty merkostnaderna behandlas såsom annan utbildningskostnad, för vilken ju avdrag ej är medgiven. RR: ej ändring. (RR:s utslag den 5/3 1953.)

Anm.: Jämför RÅ 1952 ref. 23, avseende fyra olika fall, av vilka tre redovisats i denna tidskrift årgång 1952 s. 225 o. f. (RR:s utslag den 23/4 1952).

Fördyrade levnadskostnader — reservbefälstraktamente

Besvär av kamreren N. angående inkomsttaxering år 1950. — N., vilken under 42 dagar fullgjort tjänstgöring såsom reservofficer och därvid uppburit lön som löjtnant, 970 kr, och reservbefälstraktamente med 5 kr för dag eller 210 kr, uppgav till beskattning dessa båda belopp, tillhoppa 1.180 kr, och tillgodoförde sig avdrag för faktiskt havda kostnader med 722 kr. PN upptog icke reservbefälstraktamentet såsom inkomst men vägrade å andra sidan avdrag för beloppet 722 kr. N. gjorde gällande, att reservbefälstraktamentet icke utgjorde sådan ersättning, som vore avsedd att täcka de med tjänstgöringen förenade merkostnaderna. KR: ej ändring. RR fastställde KR:s utslag, enär reservbefälstraktamentet finge anses hava varit avsett att täcka merutgifter för vis-

telse utom hemmet. (RR:s utslag den 12/3 1953.)

Facklitteratur m. m.

Besvär av ingenjören M. angående inkomsttaxering år 1949. — M., som var ingenjör vid Elektriska Svetsningsaktiebolaget och vilkens huvudsakliga sysselsättning var att utföra mekaniska beräkningar till elektriska maskiner, hade yrkat avdrag för inköp av en räknesticka med 16 kr 50 öre samt för handböckerna »Dieselmotorer för bilar» med 35 kr och »Ingenjörshandboken» med 48 kr. TN och PN vägrade avdrag. KR: ej ändring. RR medgav avdrag för kostnaden för anskaffande av Ingenjörshandboken, 48 kr. (RR:s utslag den 12/2 1953.)

Avbetalningsköp: realisationsvinst, återvunna värdeminskningsavdrag och beskattningsår

Besvär av åkarna J. och O. angående inkomsttaxering år 1948. — J. och O. hade genom »hyreskontrakt» den 2/8 1947 borthyrt två lastbilar, vilka anskaffats åren 1944 och 1946, mot en hyressumma av 30.000 kr, varav 5.000 kr skulle erläggas den 6/8 1947, 20.000 kr den 1/8 1948 och 5.000 under första kvartalet 1949. Sedan hyressumman till fullo guldits, skulle äganderätten övergå till hyresmännen. Vidare såldes genom köpekontrakt den 3/8 1947 samtliga till lastbilsrörelsen hörande inventarier m. m. för 15.000 kr, varav 10.000 kr erlades samma dag och 5.000 kr den 1/1 1948. — J. och O. uppgav till beskattning de under beskattningsåret influtna beloppen 5.000 resp. 10.000 kr. PN höjde emellertid taxeringarna och beskattade de båda del-

ägarna i rörelsen för dels återvinna värdepappersavdrag avseende såväl bilarna som övriga inventarier, dels ock realisationsvinst å bilarna. Vid PN:s beräkningar togs i betraktande hela de förenämnda beloppen 30.000 kr resp. 15.000 kr utan avseende å klagandenas invändningar, att beskattning borde ske allenast i den mån inkomsterna i fråga influtit samt att hänsyn borde tagas till den överlåtna rörelsens goodwillvärde. KR: ej ändring. RR fann klagandena icke hava förebragt utredning, som kunde föranleda ändring i KR:s utslag. (RR:s utslag den 5/3 1953.)

Hästsport: förvärvskälla?

Besvär av direktören L. angående inkomsttaxering år 1945. — L., som är direktör i ett transportföretag, drev under 1944 trav- och galoppsport med 5 hästar (under 1945 och 1946 med 7 resp. 10 hästar). TN och PN vägrade avdrag för underskott å denna verksamhet, som ansågs vara en »exklusiv hobby». KR: ej ändring. RR medgav avdrag, enär den av L. bedrivna hästsportverksamheten finge anses hänförlig till rörelse och L. förty vore berättigad att vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt åtnjuta avdrag för underskott å nämnda rörelse samt anledning ej förekomme till avvikelse från den av L. gjorda, utan

erinran lämnade beräkningen av underskottets storlek, men L. icke förebragt omständigheter, som berättigade honom att vid taxeringen för kommunal inkomstskatt i Stockholm åtnjuta avdrag för någon del av nämnda underskott. (RR:s utslag den 6/2 1953.)

Anm.: Den som rörelse ansedda hästsporten bedrevs tydligen icke i Stockholm, där L. bodde. Jämför RÅ 1939 ref. 40.

Fastighetsskatt

Besvär av f. musiklärarinnan L. angående inkomsttaxering år 1949. — L., vilken under år 1948 köpt två fastigheter och vilken i enlighet med köpevillkoren erlagt efter tillträdet förfallen kommunal fastighetsskatt, som påförts de tidigare ägarna, förvägrades av samtliga instanser avdrag för den sålunda erlagda fastighetsskatten. (RR:s utslag den 12/2 1953.)

Medlemsavgifter

Gotlänningens Tryckeriaktiebolag har vid inkomsttaxering år 1946 erhållit avdrag med 1.900 kr för avgift till Förenade Landsortstidningar men förvägrats avdrag för avgifter till Svenska Tidningsutgivareföreningen, Svenska Boktryckareföreningen, Samfundet för Hembygdsvård, Gotlands Turistförening och Svenska Slöjdföreningen. (RR:s utslag den 26/2 1953.)